

Lainsäädännön asettamat vaatimukset Luomuketjulle

Mikkeli 23.1.2014

Jaana Elo

KoKo Palvelut

Luomutuotteita sääteleviä lainsäädäntöjä

- Neuvoston asetus 834 / 2007
- Komission asetus 889 / 2008
- MMMa 846 / 2008 (MMMa 193 / 2010 (Uudet valvontaviranomaisen tunnusnumerot))
- Komission asetus 271 / 2010 (EU-logo)
- Parlamentin ja neuvoston asetus EY 178/2002 – Yleinen elintarvikelainsäädäntö
- Parlamentin ja neuvoston asetus 1760/2000

- 23/2006 – Elintarvikelaki
- 352/2011 – Uusi Elintarvikelaki 1.9.2011
- Komission asetus 1235 / 2008 (Tuonti)
- EPNAs 1169/2011 (kuluttajainformaatioasetus)
- Komission asetus (EY) 41/2009 (gluteenittomuus)
- (EY) 1924/2006 (väiteasetus)
- NDir 2003 /89/EY, KDir 2006/142/EY (allergeenit)
- Jne...

Miten luomu eroaa...

Elintarvikkeet

- Yli 50 % maatalousperäisiä ainesosia
- 95 % sääntö
- 5 %
- Lisäaineet (47)
- Valmistuksen apuaineet
- Valmistusteknologia

Teknologiasta...

- Miltei kaikki teknologia sallittua
 - Biologiset, mekaaniset ja fysikaaliset menetelmät
 - Maidon homogenointi
 - 834/2007 art. 6
- Add back – aineet kielletty
 - 834/2007 art. 19 kohta 3
- Ionisoivan säteilyn käyttö kielletty
 - 834/2007 art.10
 - UV-säteily
- GMO kielto

Luomutilan tuote - Luomuelintarvike

- Maatila voi omia luomutuotteitaan – ELY valvoo
 - Pakata ja pussittaa
 - Pestä, kuoria, jauhaa
 - Yksinkertaista toimintaa
 - Kauppakunnostaa
 - Merkata luomuksi
- Luomuelintarvikkeet – Evira valvoo
 - Muitakin kuin omia raaka-aineita
 - Mahdollisesti käytetään lisäaineita
 - Monimutkaisempaa toimintaa
 - Tuodaan kolmansista maista raaka-aineita

Kenen on kuuluttava luomuelintarvikkeiden valvontaan – toimijan, joka

- Valmistaa (säilöö, jalostaa, pakkaa / uudelleen pakkaa, tekee luomumerkintöjä / muuttaa luomumerkintöjä)
- Varastoi
- Tuo EU:n ulkopuolelta
- Vie EU:n ulkopuolelle
- Käy Tukkukauppaa (varastoi / välittää)

- Keruutuotteiden ostajat
- Maatila, jonka valmistus ei kuulu ELY:n valvontaan

Alihankinnasta

Komission asetus 889/2008 86 artikla

Valvontajärjestelmä

Kolmansien osapuolten tehtäväksi sopimuksella annettujen toimien osalta 63 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun yksikön toiminnan täydellisen kuvauksen on sisällettävä:

- a) luettelo alihankkijoista ja kuvaus niiden toiminnasta sekä tiedot niitä valvovista tarkastuslaitoksista tai -viranomaisista;

- b) alihankkijoiden kirjallinen sopimus siitä, että niiden tilalla sovelletaan asetuksen (EY) N:o 834/2007 V osaston mukaista valvontajärjestelmää;

- c) kaikki käytännön toimenpiteet, muun muassa yksikkötasolla sovellettava asianmukainen kirjanpitojärjestelmä sen varmistamiseksi, että toimijan markkinoille saattamat tuotteet voidaan jäljittää tapauksen mukaan tuotteiden toimittajiin, myyjiin, vastaanottajiin ja ostajiin.

Voiko olla Luomua ja tavanomaista?

- 889/2008 art. 26
- Ajallisesti
- Paikallisesti
 - Jokaisessa tuotannon vaiheessa
 - Puhdistustoimenpiteet ja niiden kirjaukset
 - Erien tunnistaminen
 - Ajan tasalla oleva kirjanpito

Luomukeruuista

Neuvoston asetus 834/2007, art. 2, Määritelmät, kohta e)

”Kasvituotannolla tarkoitetaan kasvinviljelytuotteiden tuotantoa, johon kuuluu myös **luonnonvaraisten kasvituotteiden keruu kaupallisiin tarkoituksiin**”

- Näitä alueita ei ole käsitelty muilla kuin liitteessä II tarkoitetuilla tuotteilla keräilyä edeltävänä kolmena vuonna,
- Keräilytapa ei vaikuta lajien luonnollisen elinympäristön tasapainoon eikä niiden säilymiseen keräilyalueella.”

Valvottua tuotantoa

Toimija, joka

- Harjoittaa luomukeruuta omistamallaan maalla
- Selvittää kolmannen henkilön lukuun keruualueita luomukeruualueiksi
- Harjoittaa luomukeruuotteiden ostotoimintaa

Suomessa Euroopan suurin luomukeruualue

- Yli 7,8 miljoonaa ha – 95 % Lapissa
- Vuosittainen keruu n. 350 t marjoja
- Potentiaalia sienille ja yrteille
- Muita kerättäviä: koivun lehti, kanervan kukka, mustikan verso, kuusenkerkkä...

Lainsäädännön asettamat vaatimukset vai antamat mahdollisuudet?

- Lainsäädännöstä pelisäännöt
- Kaikkea ei tarvitse eikä kannata tehdä itse
- Kaikki on mahdollista – yhteistyöllä onnistutaan

Kiitos !

elojaana67@gmail.com

Puh. 044 222 0879